

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๑๖ กันยายน ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

1. . ผักสลัด (โดยเฉพาะผักที่มีใบกว้าง เช่น กรีนคอส บัตเตอร์เฮด)

มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคน้ำจุด หรือใบจุดตากบ (เชื้อรา *Cercospora lactucae-sativae*)

เริ่มแรกแผลมีลักษณะเป็นจุดฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน ต่อมาแผลขยายใหญ่มีลักษณะกลมหรือค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น กลางแผลมีสีเทาหรือสีขาว ขอบแผลมีสีน้ำตาล ลักษณะคล้ายตากบ แผลมีหลายขนาดตั้งแต่จุดเล็กถึงจุดใหญ่ ขนาด 1 - 10 มิลลิเมตร เกิดกระจายทั่วไป ถ้าอาการรุนแรงแผลจะลามขยายติดกันทำให้ใบไหม้ หากเกิดกับใบอ่อนอาจทำให้เกิดอาการใบหงิกงอ

การป้องกัน

1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค หรือฆ่าเชื้อที่อาจติดมากับเมล็ด โดยแช่ในน้ำอุ่น ประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที
2. ก่อนการปลูกควรไถพรวนดินลึก ๆ ทั่วไร่อย่างน้อย 30 วัน เพื่อให้เศษซากพืชและวัชพืชย่อยสลาย
3. จัดการแปลงปลูกให้มีการระบายน้ำที่ดี และควรมีอากาศถ่ายเท
4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เบนโนมิล 50% WP อัตรา 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นสลับหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ปี

2. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และส้มเขียวหวาน)

ระยะทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคแคงเกอร์ (แบคทีเรีย *Xanthomonas citri* subsp. *citri*)

อาการบนใบ เริ่มแรกเป็นแผลจุดฉ่ำน้ำ ต่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดนูนสีเหลืองอ่อน ลักษณะฟูคล้ายฟองน้ำ จากนั้นเนื้อเยื่อแผลจะแข็ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัว ขอบแผลยกตัวขึ้น บริเวณรอบ ๆ แผลปรากฏวงสีเหลืองล้อมรอบ พบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้บนก้านใบ ทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด

อาการบนกิ่ง ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่ไม่มีวงสีเหลืองล้อมรอบแผล ต่อมาแผลจะแตก แข็งเป็นสีน้ำตาล ขยายรอบกิ่ง หรือตามความยาวกิ่ง รูปร่างแผลไม่แน่นอน

อาการบนผล ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลเดี่ยว ๆ มีลักษณะกลมฝังลึกลงไปใฝิว แผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ บางครั้งพบผลปริแตกตามรอยแผล หากเกิดโรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลร่วง

การป้องกัน

1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค หรือไม่นำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูก และใช้กิ่งพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ

2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน จำนวน 2 - 3 ครั้ง

3. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง

4. กำจัดหนอนขนอบ โดยเฉาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากรอยทำลายของหนอนขนอบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลโทอะนินดิน 16% SG อัตรา

5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิตาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งด้านหลังใบและหน้าใบ และถ้าพบว่ายังมีการระบาดของหนอนขนอบให้พ่นซ้ำ

3. ลองกอง

ติดผล - เก็บผลผลิต

โรคราดำ (เชื้อรา *Capnodium* sp., *Meliola* sp.)

พบคราบราสีดำติดตามส่วนของช่อดอก ช่อผล ทำให้ดอกผิดปกติ หรือเหี่ยว และหลุดร่วง บางครั้งอาจทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นโรคในระยะผลอ่อน อาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง โดยโรคราดำมักพบในช่วงที่มีการระบาดของแมลงปากดูด โดยเฉพาะเพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้ง

การป้องกัน

1. พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ

2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เบโนมิล 50% WP อัตรา 6 - 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร บนช่อผลทุก 14 วัน

3. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้สามารถ ป้องกันกำจัดโดยใช้สารฆ่าแมลง เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิตาโคลพริด 70% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

**** ไม่ควรพ่นสารในช่วงดอกบาน และระยะเริ่มติดผลอ่อน ควรหยุดพ่นอย่างน้อย 7 วัน ก่อนเก็บผลผลิต